

Juridische 2-daagse
2019

11 en 12 november
Arnhem

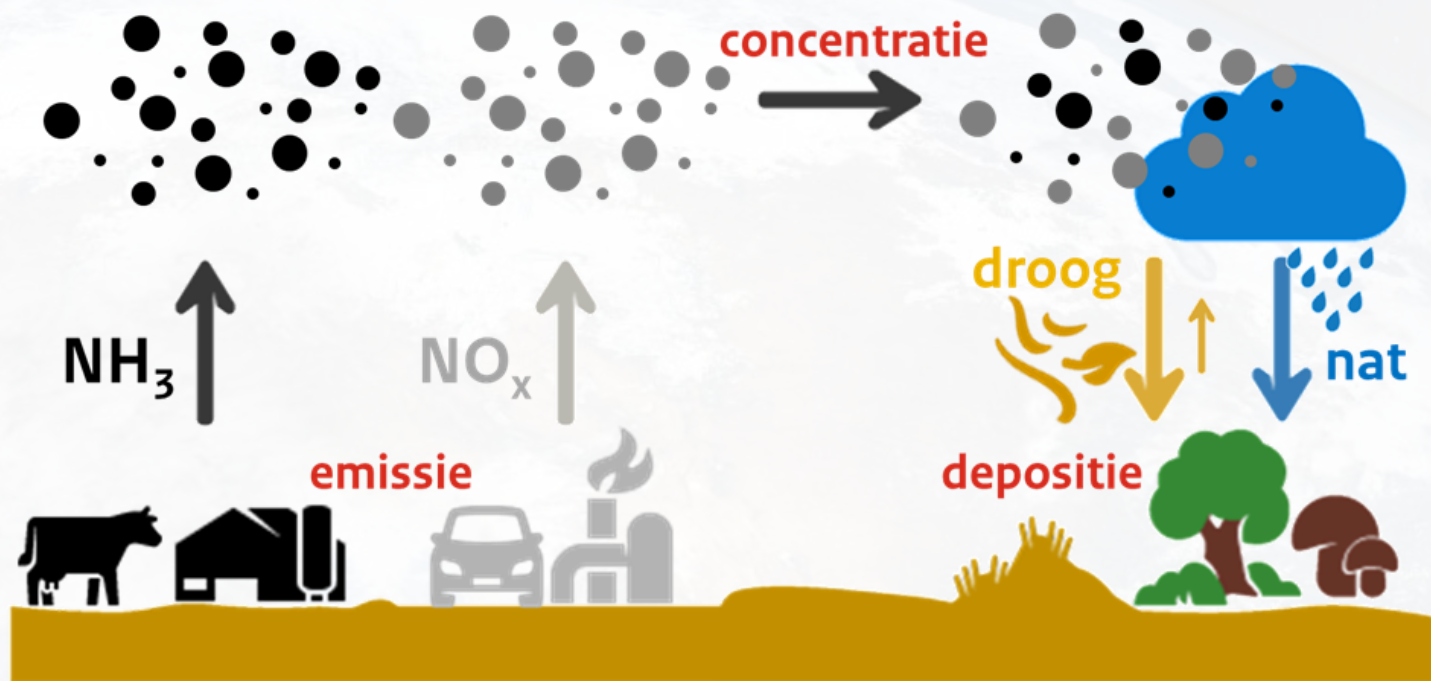

Actualiteiten ruimtelijk ordeningsrecht

mr. drs. Hugo Doornhof | mr. Daan Pinxter
Advocaten bij AKD

The background of the slide is a composite image. The main part is a view of Earth from space, showing a curved horizon with white clouds and blue oceans. On the right side, there is a faint, semi-transparent image of a satellite or space station structure. The text 'Deel 1: stikstof' is centered in a large, black, sans-serif font.

Deel 1: stikstof

Asjemenou, AKD-kennisbijeenkomst Stikstof op maandag 16 december a.s.
Locatie: The Edge, Amsterdam

Juridisch kader (I)

Art. 6 lid 3 Habitatrichtlijn:

- voor elk plan of project dat significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied een passende beoordeling maken van de gevolgen voor het gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen
- slechts toestemming geven nadat zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast

Uitz.: dwingende redenen van groot openbaar (lid 4)

Juridisch kader (II)

- **Vergunningplicht**

“Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen” (art. 2.7 lid 2 Wnb)

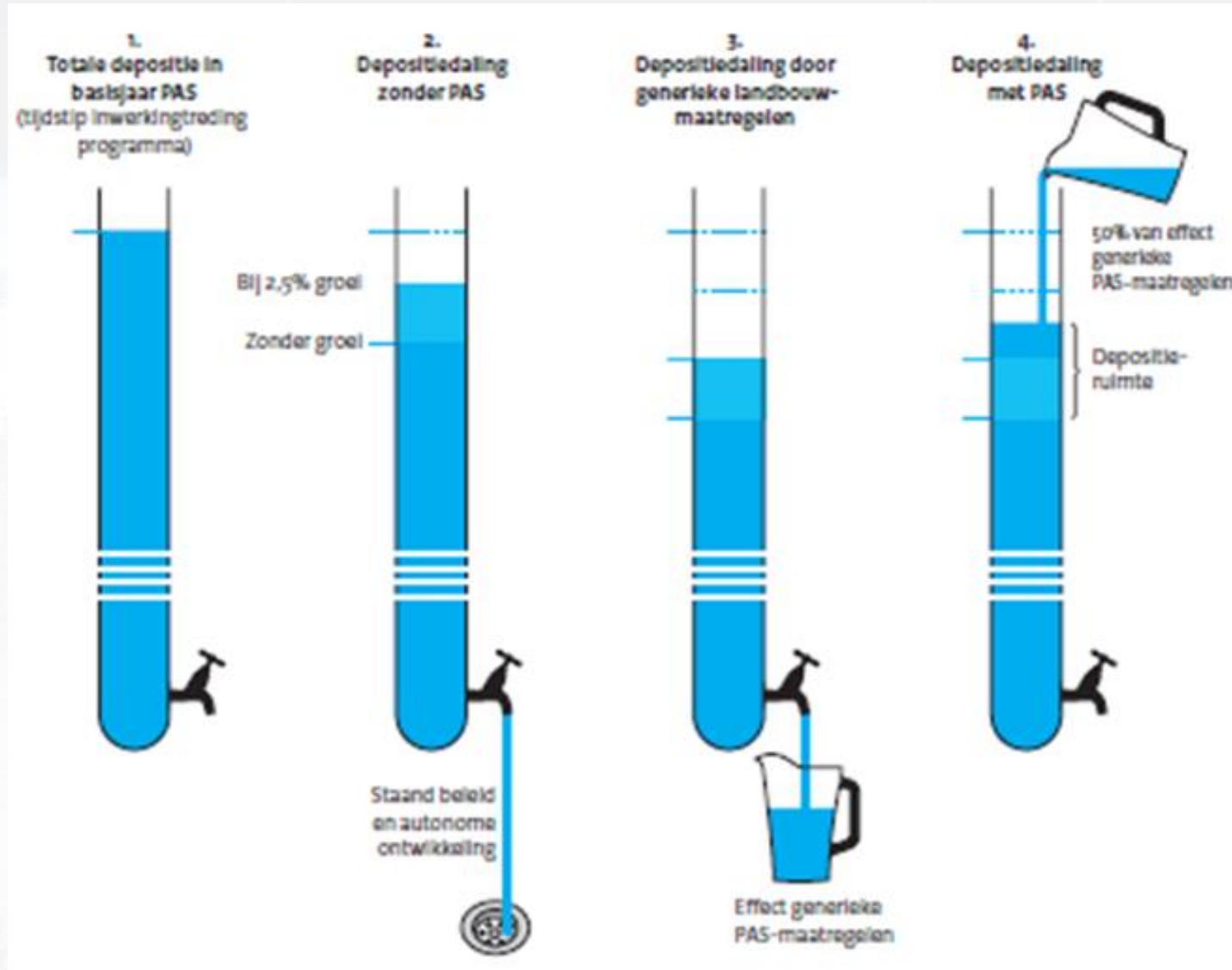
- **Bestemmingsplantoets**

“Een bestuursorgaan stelt een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, uitsluitend vast indien is voldaan aan artikel 2.8, met uitzondering van het negende lid” (art. 2.7 lid 1)

Juridisch kader (III)

- **Passende beoordeling:** toets voor een project of plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een N2000-gebied.
- **Vergunning kan verleend / plan kan vastgesteld:** indien uit de pb de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.
- **Geen zekerheid?** ADC.
- **Omgevingsvergunning:** natuurtoestemming kan aanhaken, verklaring van geen bedenkingen (vvvgb) nodig van provincie, Wnb is toetsingskader.

PAS (I)

PAS (II)

Kern van **ABRvS 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1603**: zekerheid!

- Ten tijde van de pb moet - wetenschappelijk - zeker zijn dat de maatregelen en ontwikkelingen het beoogde resultaat zullen hebben
- 13 uitgangspunten af voor de beoordeling of verwachte voordelen van maatregelen en ontwikkelingen al dan niet vaststaan ten tijde van de passende beoordeling:
 - uitvoering
 - resultaat
 - monitoring
- Pb PAS: verwachte voordelen stonden niet vast

PAS (III)

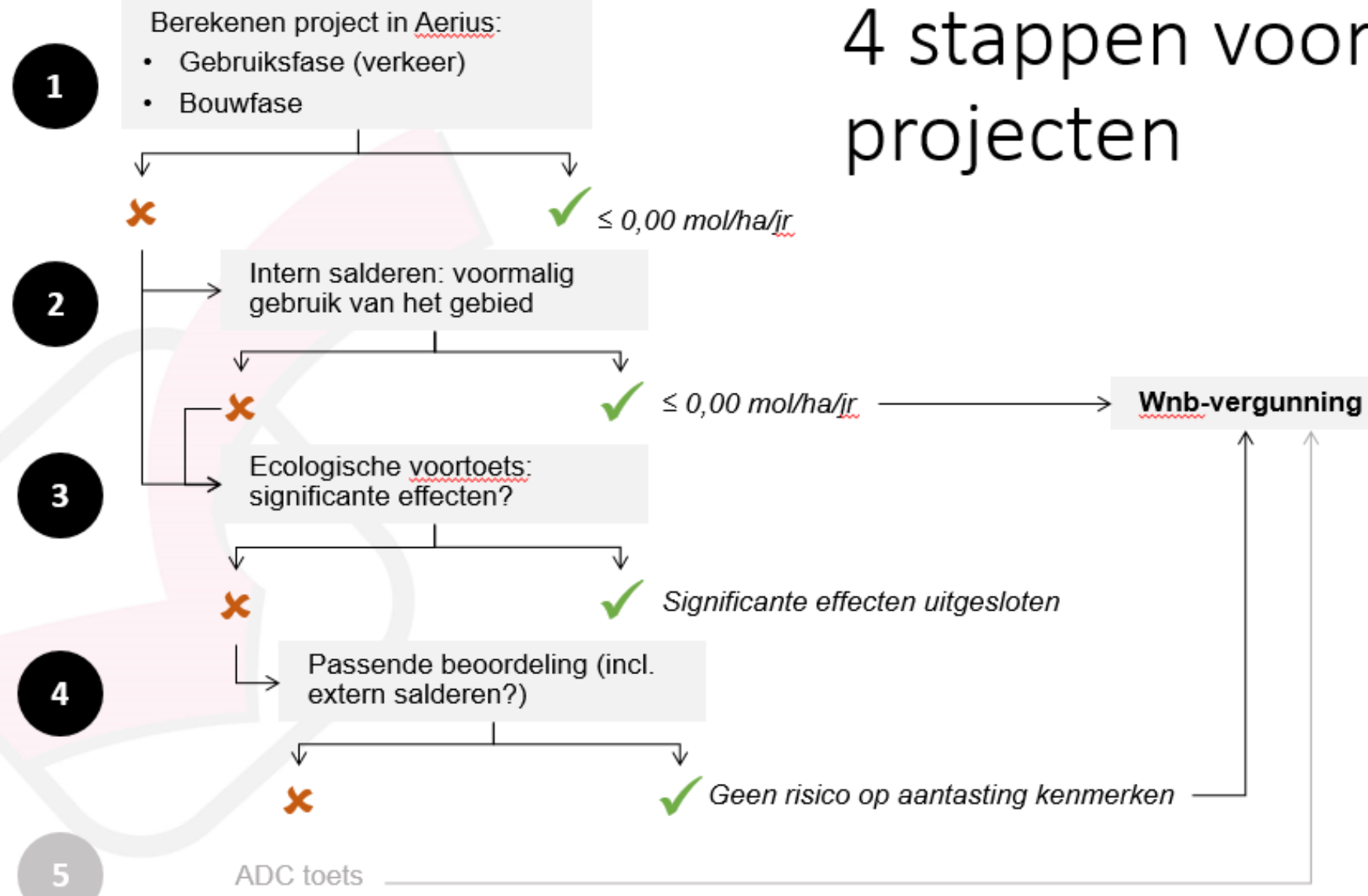
Niet alles kan

Eerste advies van het
Adviescollege Stikstofproblematiek

Aanbevelingen voor korte termijn
25 september 2019

4 stappen voor projecten

Intrekking en “verduidelijking” provinciale beleidsregels

Kamerbrieven 29 oktober en 1 november jl.:

- binnenkort set maatregelen om woningbouw vlot te trekken
- verkenning drempelwaarde voor (kleine) activiteiten

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is noodmaatregelen te treffen in verband met de stikstofproblematiek zodat de bouw, infrastructuur en landbouw door kan blijven gaan;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

1. Geen vergunning op grond van artikel 2.7 of hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming is vereist indien:

- a. het een project van dringend openbaar belang betreft als bedoeld in artikel 2, en
- b. een melding is gedaan van het project bij gedeputeerde staten.

2. Op een project van dringend openbaar belang zijn de bij of krachtens de Wet natuurbescherming vast te stellen grenswaarden met betrekking tot stikstof niet van toepassing.

Artikel 2

Een project is aangemerkt als zijnde van dringend openbaar belang indien het ziet op:

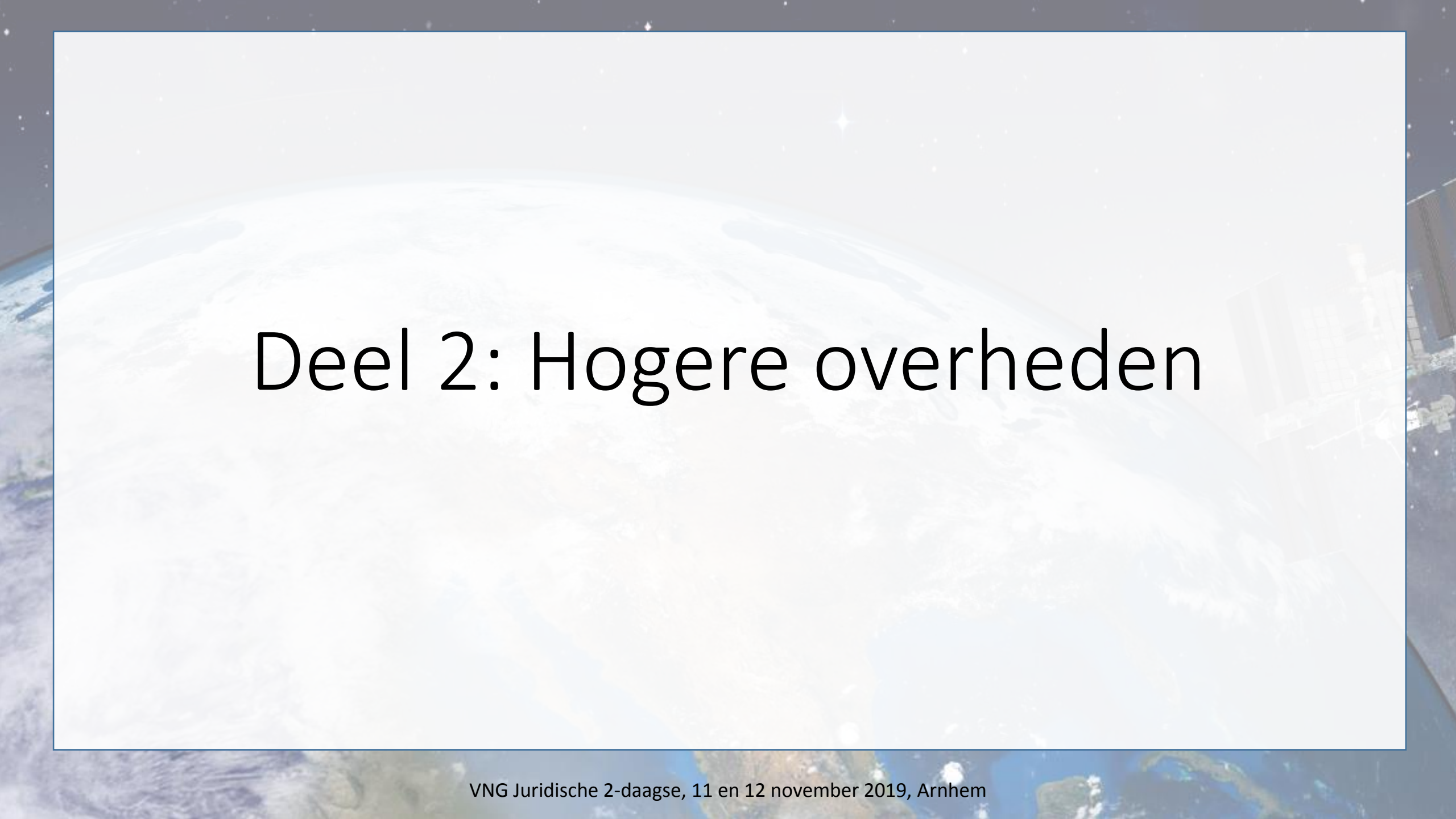
- a. woningbouw;
- b. de bouw van infrastructuur, of
- c. landbouw als bedoeld in artikel 1, onderdeel g, van de Meststoffenwet, behoudens projecten die zien op de bouw van megastallen.

Artikel 3

Bij ministeriële regeling wordt uiterlijk een week na de inwerkingtreding van deze wet per regio een plaats aangewezen waar grond en baggerspecie naar verplaatst kan worden.

Artikel 4

Indien een bedrijf als bedoeld in artikel 1, onderdeel i, van de Meststoffenwet de aan hem, middels een op grond van de Wet natuurbescherming verleende vergunning, vergunde capaciteit overdraagt aan een ander bedrijf als bedoeld in artikel 1, onderdeel i, van de Meststoffenwet, wordt deze capaciteit niet beperkt.

Deel 2: Hogere overheden

Instrumentarium

- Inpassingsplan
- Algemene regels
- Pro- en reactieve aanwijzing

Algemene regels (I)

- Exceptieve toetsing
 - ABRvS 17 augustus 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2235 (Oegstgeest)
 - ABRvS 17 januari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:134 (Nijkerk)
- Karakteristieke agrarische bedrijfsschuren
 - ABRvS 28 augustus 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2922 (Het Hogeland)

Algemene regels (II)

- Uitvoering ruimte-voor-ruimteregeling
 - ABRvS 8 februari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:347 (Velsen)
 - ABRvS 21 november 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3820 (Oostzaan)

Ontheffing

- De lat ligt hoog!
 - ABRvS 31 januari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:300 (Gouda)
 - ABRvS 3 oktober 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3224 (Kaag en Braassem)
 - ABRvS 27 december 2018, ECLI:NL:RVS:2018:4236 (Nieuwewerk a/d IJssel)
 - ABRvS 10 juli 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2357 (Leeuwarden)

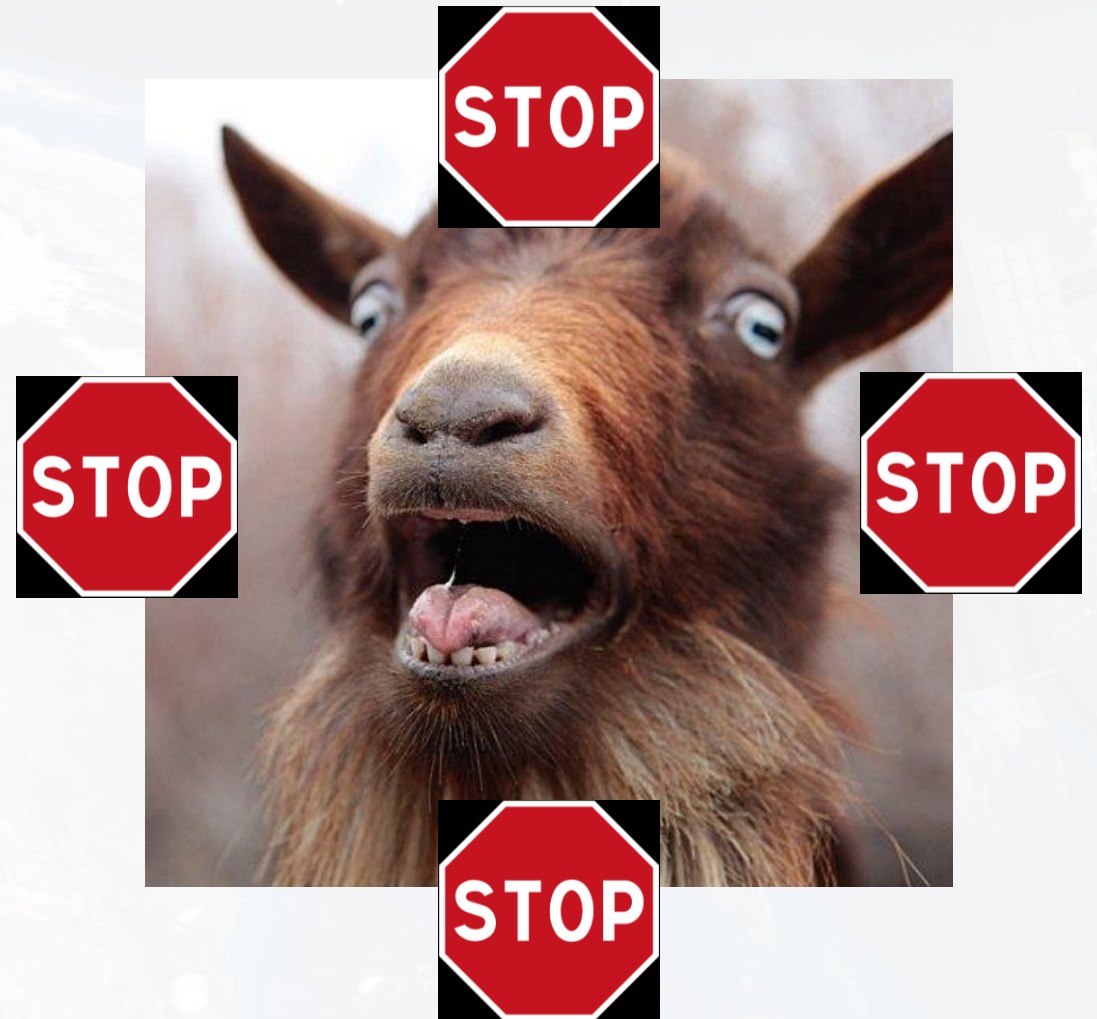
Reactieve aanwijzing

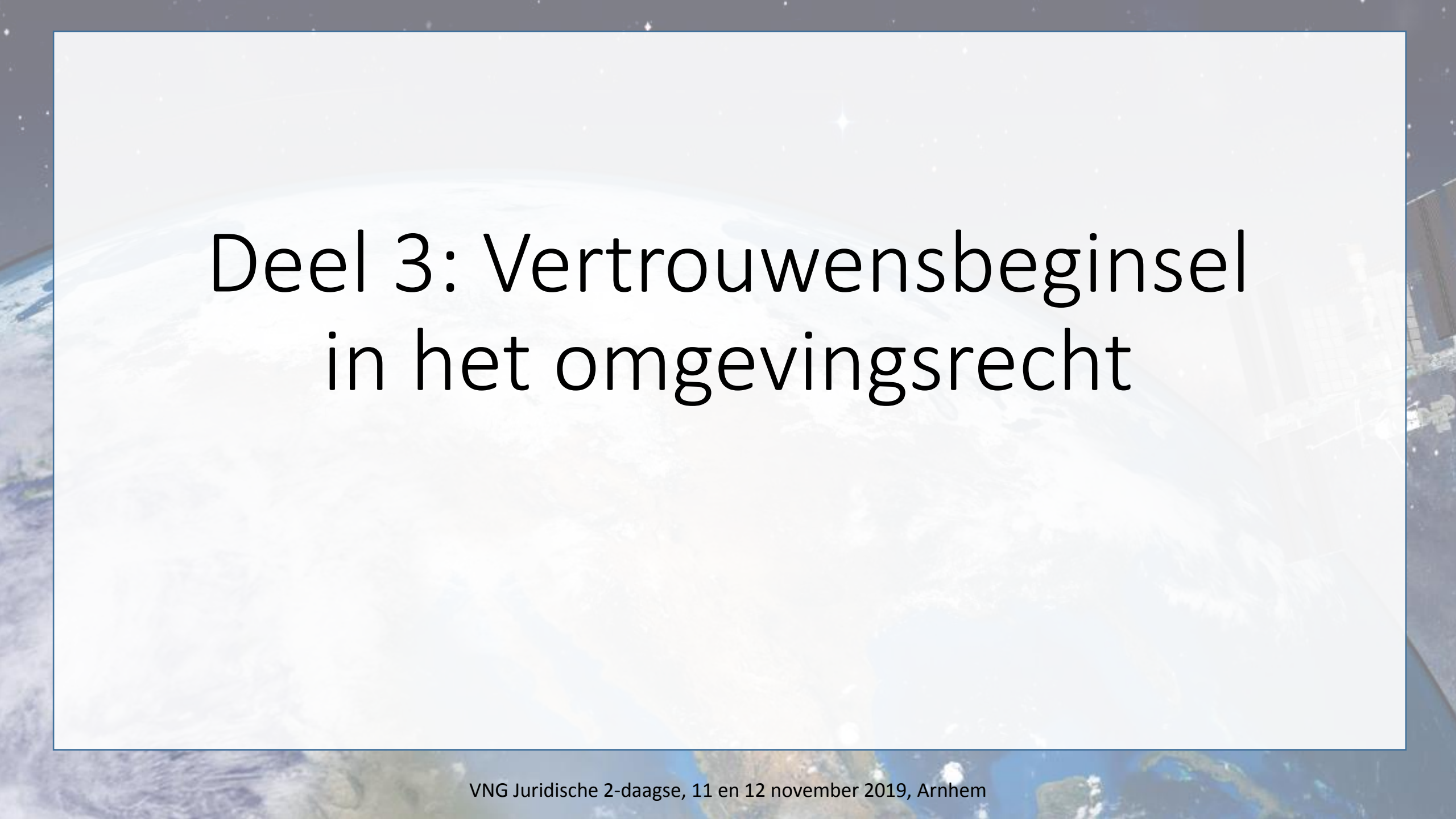
- Ontwikkelingen bij recht, maar ook bij afwijking?
 - ABRvS 24 januari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:207 (Nissewaard)
 - Afwijkingsbesluiten, ex. artikel 3.6 lid 1 onder c Wro?
- Niet alleen de PAS zet kwaad bloed...
 - ABRvS 6 juni 2018, ECLI:NL:RVS:2018:1842 (Bunschoten)
- Zienswijzeplicht GS
 - ABRvS 1 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1442

Geiten en de volksgezondheid

- ABRvS 4 juli 2018,
ECLI:NL:RVS:2018:2189 (Lingewaard)
- ABRvS 3 oktober 2018,
ECLI:NL:RVS:2018:3224 (Kaag en
Braassem)
- ABRvS 21 november 2018,
ECLI:NL:RVS:2018:3781 (Wormerland)
- Ter illustratie: Rechtbank Gelderland
19 maart 2019,
ECLI:NL:RBGEL:2019:1185 (Ede)

Deel 3: Vertrouwensbeginsel in het omgevingsrecht

Het vertrouwensbeginsel in beweging

- Gewekt vertrouwen kan handhaven in de weg staan als er sprake is van:

1. een concrete, ondubbelzinnige toezegging;
2. door een daartoe bevoegd persoon;
3. waaraan rechtens te honoreren verwachtingen kunnen worden ontleend.

Het vertrouwensbeginsel in beweging

- Vertrouwensbeginsel was al versoepeld (AB 2017/425 - Overbetuwse Paardenbak):
- (ad 2):

“[...] Hiervan kan ook sprake zijn indien deze toezeggingen zijn gedaan door een persoon waarvan de betrokkene op goede gronden mocht veronderstellen dat deze de opvatting van het bevoegde orgaan vertolkte.”

Het vertrouwensbeginsel in beweging

- Conclusie A-G Wattel (ECLI:NL:RVS:2019:896)
- *‘Overbetuwse paardenbak gaat niet ver genoeg’*
- *Niet objectieve recht, maar subjectieve beleving burger zou bepalend moeten zijn (‘civiele benadering’) =*
 - 1. eerder toezegging*
 - 2. eerder schijn van bevoegdheid*

Het vertrouwensbeginsel in beweging

- ABRvS 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1694
(*Amsterdamse dakopbouw*). 3 stappen:

- 1. “*de juridische kwalificatie van de uitlating en/of gedraging waarop de betrokkene zich beroept. [...] Kan die uitlating en/of gedraging worden gekwalificeerd als een **toezegging**?*”
- 2. Kan “*die toezegging aan het bevoegde bestuursorgaan kan worden **toegerekend**?*”
- 3. Wat is “*de **betekenis van het gewekte vertrouwen** is bij de uitoefening van de betreffende bevoegdheid.*”?

Het vertrouwensbeginsel in beweging

Stap 1: De toezegging

- Een toezegging kan zowel een uitlating of een gedraging zijn
- Het moet een toezegging zijn die ziet op een specifieke situatie
- De burger moet bewijzen dat de toezegging is gedaan
- De burger moet te goeder trouw zijn geweest en de juiste feiten en context hebben gegeven aan de bestuurder of ambtenaar om te beoordelen
- Van belang is hoe de toezegging bij een redelijk denkende burger overkomt en niet wat daarmee werd bedoeld door de bestuurder of de ambtenaar

Het vertrouwensbeginsel in beweging

- De burger kan geen rechten ontlelen aan een toezegging waarvan hij beseftte of had moete beseffen dat die illegaal was – waarbij op de burger een onderzoeksplicht rust
- Daarbij speelt de deskundigheid van de burger een rol
- Er kan geen toezegging zijn als er over het concrete geval aan de betrokkene een uitdrukkelijk voorbehoud is gemaakt. Een algemene disclaimer is niet genoeg!

Het vertrouwensbeginsel in beweging

Stap 2: De toerekening

- Van belang is hoe het op de burger overkomt. Lijkt de wethouder of ambtenaar bevoegd voor de gewone burger?
- Als een bestuurder op zijn portefeuille een toezegging doet, dan bindt hij het collegiale bestuur daarmee

Het vertrouwensbeginsel in beweging

- Als een ambtenaar een toezegging doet op zijn vakgebied, dan bindt hij het bestuur ook
- *"een medewerker van de [...] handhaving, [kan bijvoorbeeld] een toezegging [...] doen over een onderwerp dat zijn werkgebied betreft, die aan het bevoegde bestuursorgaan kan worden toegerekend"*.
- Toezeggingen van ambtenaren die slechts algemene informatie behoren te verstrekken (zoals een baliemedewerker) binden de overheid niet.

Het vertrouwensbeginsel in beweging

Stap 3: De nakoming

- Een toezegging moet voortaan worden nagekomen als uit een belangenafweging volgt dat het algemene belang bij het handhaven van de wet minder zwaar weegt dan de opgewekte verwachting
- Tegen nakoming van de toezegging kunnen pleiten: (i) strijd met de wet, (ii) het algemeen belang en (iii) de belangen van derden.
- Als de toezegging is gedaan en hij kan niet worden nagekomen dan: "*kan voor het bestuursorgaan de verplichting ontstaan om de schade die er zonder het vertrouwen niet geweest zou zijn te vergoeden als onderdeel van diezelfde besluitvorming.*"

Deel 4: Brancheringsregels & de Dienstenrichtlijn

VNG Juridische 2-daagse, 11 en 12 november 2019, Arnhem

Brancheringsregels

- In artikel 3.1.2 lid 2 onder b van het Besluit ruimtelijke ordening (het '**Bro**') is bepaald dat een bestemmingsplan ten behoeve van de 'goede ruimtelijke ordening' regels kan bevatten "met betrekking tot branches van detailhandel en horeca".
- Branchebeperkingen moeten kunnen worden gemotiveerd vanuit overwegingen van ruimtelijke kwaliteit.
- Redenen voor branchering kunnen zijn:
 - Detailhandel in volumineuze goederen (zoals meubelzaken en bouwmarkten) hoort thuis op locaties buiten het centrumgebied die goed per auto zijn ontsloten;
 - Reguliere detailhandel heeft een kleiner vloeroppervlak nodig en trekt ook vaak klanten die lopend of per fiets de desbetreffende winkel bezoeken (centrumgebied); en
 - Leegstand in het centrumgebied moet worden voorkomen.

Angst voor een uitgestorven binnenstad

Winkelbeleid Appingedam wil een vestiging van schoenenketen Bristol in het centrum, niet aan de rand. Ook andere gemeenten worstelen met de spreiding van het winkelaanbod.

BRISTOL

Wat speelde er in Appingedam?

- De gemeente Appingedam had op 19 juni 2013 het bestemmingsplan “Stad Appingedam” vastgesteld.
- Het Woonplein aan de rand van Appingedam maakte onderdeel uit van dat bestemmingsplan.
- Het Woonplein werd bestemd als een winkelgebied voor ‘volumineuze’ detailhandel, zoals keukenwinkels, meubelzaken en bouwmarkten (de ‘**brancheringsregel**’).
- Een eigenaar van een pand in het Woonpleingebied wilde een winkelruimte aan de Bristol verhuren.
- De Bristol is een schoen- en kledingwinkel en mocht op basis van de brancheringsregel niet in dit gebied worden gevestigd. Dit gebruik was immers in strijd met de brancheringsregel.
- De eigenaar komt op tegen de vaststelling van het bestemmingsplan en ageert specifiek tegen de brancheringsregel en stelt zich op het standpunt dat de desbetreffende brancheringsregel in strijd is met de Europese Dienstenrichtlijn 2006/123 (de ‘**Drl**’).
- De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de ‘**Afdeling**’) stelt in dit kader in 2016 prejudiciële vragen aan het Europese Hof van Justitie (‘**HvJ**’) (zie ECLI:NL:RVS:2016:75).

Wat speelde er in Appingedam?

- Bestemming: “Detailhandel – 2” → volumineuze detailhandel
- Volumineuze detailhandel: detailhandel in auto's, boten, caravans en tenten, keukens, badkamers, meubelen, bouwmaterialen, landbouwwerktuigen, tuincentra, ruitersportartikelen, fietsen en autoaccessoires

Brancheringsregeling

Kort: Europese Dienstenrichtlijn 2006/123

- 2002: Europese Commissie concludeert dat tien jaar nadat de interne markt voltooid had moeten zijn, deze nog steeds hapert.
- 28 december 2006: Om tot een interne markt te komen treedt de Dienstenrichtlijn in werking.
- De Dienstenrichtlijn heeft tot doel te bereiken dat ondernemers makkelijker in andere EU-landen hun diensten kunnen aanbieden.
 - De Richtlijn moet tot een vermindering van regels en formaliteiten door de overheid leiden.

Wat speelde er in Appingedam?

- De eigenaar komt op tegen de vaststelling van het bestemmingsplan en ageert specifiek tegen de brancheringsregel en stelt zich op het standpunt dat de desbetreffende brancheringsregel in strijd is met de Drl.
 - Dienstenrichtlijn van toepassing? → beperking enkel toegestaan wegens dwingende reden van algemeen belang → 'onaanvaardbare leegstand' niet toegelicht

De prejudiciële vragen

- *A) Is detailhandel bestaande uit de verkoop van goederen aan consumenten een 'dienst' in de zin van de Drl?*
 - *Valt detailhandel niet onder vrij verkeer van goederen?*
- *B) Is in een geval zoals hier aan de orde sprake van een zuiver interne situatie (lees: geen grensoverschrijdende situatie) en is de Drl dan daarop wel van toepassing?*
- *C) Zijn ruimtelijke-ordeningsvoorschriften (brancheringsregels) in een bestemmingsplan een 'vergunning' of een 'eis' in de zin van de Drl?*

Het arrest van het HvJ

- Het HvJ oordeelt op 30 januari 2016 (zie ECLI:EU:C:2016,44) over de prejudiciële vragen als volgt:

- **Ad. A:**

Detailhandel is een ‘dienst’ in de zin van artikel 4, onder 1 van de Drl

Het begrip ‘dienst’ is in artikel 4, onder 1 Drl als volgt gedefinieerd:

“elke economische activiteit, anders dan in loondienst, die gewoonlijk tegen vergoeding geschiedt, zoals bedoeld in artikel 50 van het Verdrag”

- **Ad. B:**

Dit **geldt onverkort voor louter interne situaties** (als de dienst binnen één lidstaat wordt verleend)

- **Ad. C:**

Dergelijke (brancherings)regels zijn geen vergunning in de zin van artikel 4 van de Drl, **maar wél een ‘eis’** in de zin van artikel 4 onder 7 van de Drl.

Een ‘eis’ in het kader van dit artikel is – kort gezegd – “elke verplichting, verbodsbepaling, voorwaarde of beperking uit hoofde van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van lidstaten” (ro. 119).

Consequenties Appingedam-arrest HvJ

- Brancheringsregeling is 'territoriale eis' en moet voldoen aan de eisen zoals bedoeld in artikel 15, lid 3 van de Drl.
- De toelaatbaarheid van een planregel ('eis') moet getoetst worden aan de drie vereisten uit artikel 15, lid 3 van de Drl:
 - **non-discriminatoir** (geen onderscheid op nationaliteit of statutaire zetelplaats);
 - **noodzakelijkheid** (dwingende reden van algemeen belang en gerechtvaardigd/legitiem doel); en
 - **evenredigheid** (geschikt om het doel te realiseren, eisen gaan niet verder gaan dan nodig om dat doel te bereiken, het doel kan niet met andere , geen/minder beperkende maatregelen worden bereikt).
- De Nederlandse rechter moet deze toets uitvoeren.

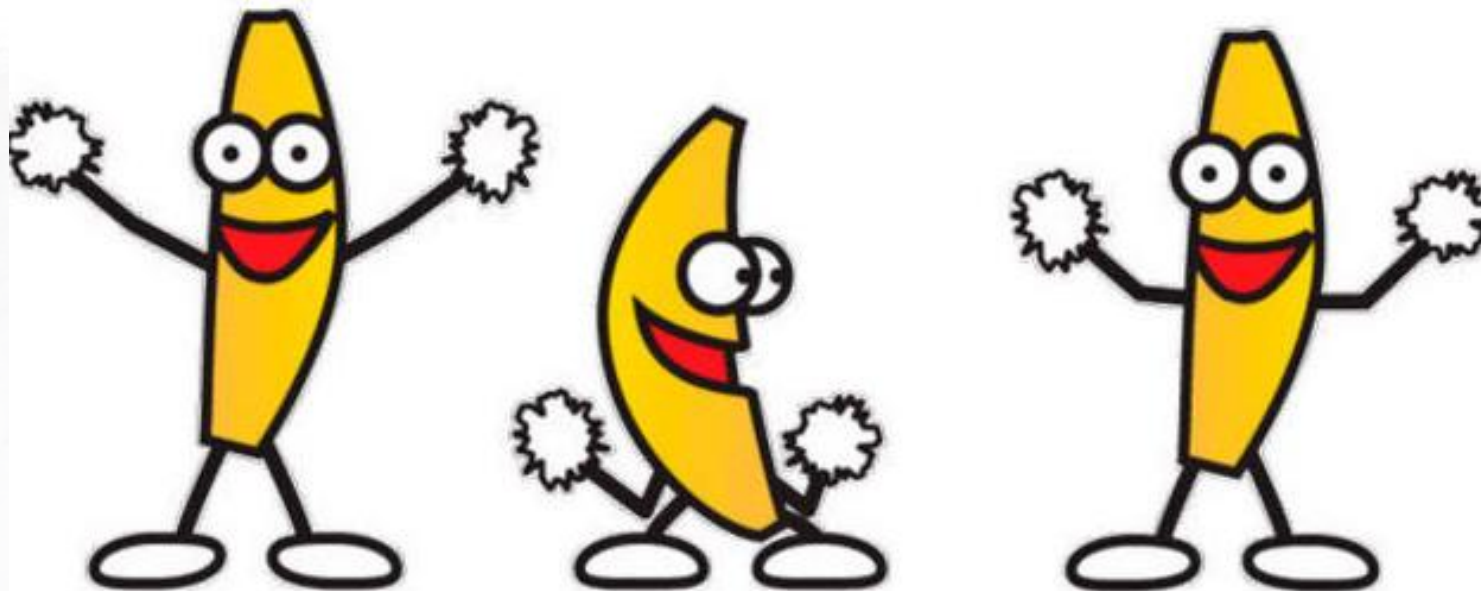

De Appingedam uitspraak

- De Afdeling deed op 20 juni 2018 (tussen)uitspraak inzake de Appingedam kwestie (zie ECLI:NL:RVS:2018:2062).
 - De brancheringsregeling in de planregel discrimineerde niet (dit was ook geen onderwerp van geschil)
 - De 'Afdeling' toetst de 'noodzakelijkheid' en de 'evenredigheid' van de planregel vrij indringend.
 - **Aan het vereiste van 'noodzakelijkheid' is volgens de Afdeling voldaan:** het willen bevorderen van een aantrekkelijk centrum en het behouden van de leefbaarheid van het stadscentrum en het voorkomen van leegstand is een dwingende reden van algemeen belang die branchering rechtvaardigt.
 - **De Afdeling vraagt zich echter af of aan het vereiste van 'evenredigheid' is voldaan.** Is de maatregel geschikt en gaat de maatregel niet verder dan nodig?
 - ter onderbouwing van dit soort brancheringsregels moeten onderzoeksgegevens ten grondslag liggen; en
 - het motiveren op basis van 'algemene ervaringsregels' is onvoldoende.
 - **Oordeel Afdeling:** bestuurlijke lus
 - i. de gemeenteraad heeft 26 weken de tijd om nader te onderbouwen waarom de brancheringsregel voldoet aan het vereiste van evenredigheid; of
 - ii. de gemeenteraad kan de planregel wijzigen en een minder beperkende brancheringsregeling vaststellen

Einduitspraak Appingedam

24 juli 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2569

Het vervolg op de Appingedam uitspraak (1)

- **ABRvS 24 oktober 2018 (ECLI:NL:RVS:2018:3471)**
 - Exceptieve toetsing van een brancheringsregeling aan de Drl bij een omgevingsvergunning voor afwijkend gebruik.
 - De brancheringsregel stond een fietsenwinkel (<1000 m²) ter plaatse (in Tilburg) niet toe.
 - Appellant stelt zich op het standpunt dat de gemeenteraad niet heeft aangetoond dat deze brancheringsregel de toets van artikel 15, lid 3 van de Drl kan doorstaan.
 - Afdeling: andere bewijslastverdeling dan in de Appingedam kwestie
 - Het gaat hier, anders dan in de Appingedam kwestie, om een onherroepelijk bestemmingsplan. Gelet hierop ligt het op de weg van appellant om nader te onderbouwen waarom sprake is van strijd met de Drl.
 - Appellant heeft dit onvoldoende gedaan, dus beroepsgrond faalt.

Het vervolg op de Appingedam uitspraak (2)

- **Appingedam: effectiviteit brancheringsregel aantonen met behulp van concreet onderzoek met specifieke gegevens. Algemene ervaringsregels zijn onvoldoende. Hoe ver gaat deze plicht?**
- **ABRvS 19 december 2018 (ECLI:NL:RVS:2018:4195 (Maastricht), ECLI:NL:RVS:2018:4196)**
 - In deze uitspraken heeft de Afdeling het **vereiste van 'evenredigheid' nader ingevuld**. Uit deze uitspraken kan het volgende worden afgeleid:
 - i. Een 'eis' kan alleen **geschikt zijn** als het doel **coherent** en **systematisch** wordt nagestreefd;
 - ii. De raad hoeft in het kader van de 'effectiviteit' niet d.m.v. een analyse met specifieke gegevens aannemelijk te maken dat de beperking op zichzelf tot een gunstig leefklimaat in het centrum en het voorkomen van leegstand leidt, de beperking mag onderdeel zijn van een breder pakket aan brancheringsmaatregelen;
 - iii. Indien de raad zich beroept op specifieke onderzoeken ter onderbouwing van de effectiviteit dan moet ook duidelijk zijn dat deze onderzoeken ook van toepassing zijn op de specifieke situatie in de betrokken gemeente (onderbouwen waarom de concrete situatie niet bijzonder is of afwijkt);
 - iv. Gaat de regel verder dan nodig? De enkele stelling dat het voor dienstverrichters mogelijk blijft zich in de gemeente te vestigen is in ieder geval niet voldoende.

Het vervolg op de Appingedam uitspraak (3)

- **ABRvS 27 maart 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:965) – Decathlon**

- **Grootschalige sportwinkels met 'Try & Buy – zones' nabij A4/A20 (Schiedam)**

Het vervolg op de Appingedam uitspraak (3)

- **ABRvS 27 maart 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:965) – Decathlon**
- De gemeenten Schiedam en Den Haag stellen dat de brancheringsregeling in de Verordening ruimte 2014 een territoriale beperking is in de zin van artikel 15 lid 2 sub a Dienstenrichtlijn. Deze beperking is volgens de gemeenten in strijd met artikel 15 lid 3 Dienstenrichtlijn.
 - *“nieuwe detailhandel primair gevestigd moet worden binnen of direct aansluitend aan de bestaande winkelgebieden en de centra van steden, dorpen en wijken”*
 - volumineuze goederen zoals auto's, boten, caravans, motoren, scooters, tenten, surfplanken, piano's, winkels voor woninginrichting, bouwmarkten en tuincentra zijn buiten stedelijke centra wel toegestaan
- Het provinciebestuur weigerde om een ontheffing (4.1a Wro) van de Verordening ruimte te verlenen en de bestemmingsplannen, waarin de Decathlon vestigingen planologisch werden mogelijk gemaakt, werden getroffen door reactieve aanwijzingen. Het college van B&W gaat in beroep tegen de reactieve aanwijzing.
- Het provinciebestuur heeft volgens de Afdeling met een nader rapport aangetoond dat de brancheringsregeling in de Verordening ruimte in algemene zin aan het vereiste van evenredigheid voldoet → **maar niet inzichtelijk waarom toegestane branches niet en Decathlon wel essentieel is voor de kwaliteit van de bestaande winkelgebieden**

Het vervolg op de Appingedam uitspraak (3)

- **ABRvS 27 maart 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:965) – Decathlon**
- De richtlijnconforme interpretatie van de ontheffingsbevoegdheid leidt ertoe dat de gehele bepaling, waarvan de brancheringsregeling onderdeel uitmaakte, buiten toepassing dient te blijven
- Destijds dus geen ontheffing nodig maar thans geldt (nieuwe) Verordening Ruimte 2014 – III
- GS dient opnieuw te beslissen op verzoeken om ontheffing

MAANDAG 24 JUNI 2019, 11:37

DEEL DIT ARTIKEL:

Zuid-Holland geeft Decathlon geen ontheffing voor winkel buiten de stad

▲ Een besluit over een Decathlon in Schiedam laat op zich wachten. © Dreamstime

Provincie zegt definitief 'nee' tegen Decathlon in Schiedam

De provincie Zuid-Holland verleent geen ontheffing voor een vestiging van Decathlon op Harga in Schiedam. Daarmee gaat gedeputeerde staten voorbij aan het verzoek van provinciale staten om een uitzondering te maken. „Onbegrijpelijk”, aldus Schiedam in een reactie.

Samenvatting eisen bij brancheringsregels

ABRvS 16 oktober 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3506 (Apeldoorn)

- **Non-discriminatoir** → geen onderscheid (in de regel geen probleem bij bestemmingsplan)
 - **Noodzakelijkheid** → bescherming van het stedelijk milieu/behoud van de leefbaarheid en tot voorkoming van leegstand kan een dwingende reden van algemeen belang vormen (HvJ 30 januari 2018, Visser Vastgoed ECLI:EU:C:2018:44)
 - **Evenredigheid** →
 - Geschiktheid → coherent en systematisch (ABRvS 19 december 2018 ECLI:NL:RVS:2018:4195, Maastricht)
 - Effectiviteit → analyse met specifieke gegevens (ABRvS 20 juni 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2062, tussenuitspraak Appingedam) →
 - 1) Resultaten van onderzoek naar de effectiviteit van ruimtelijk detailhandelsbeleid op landelijk, provinciaal of lokaal niveau, of gegevens ontleend aan koopstromenonderzoek in ogenschouw nemen;
 - 2) Beoordelen in hoeverre deze onderzoeken toepasbaar zijn op de specifieke situaties in het betrokken gebied.
(ABRvS 24 juli 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2569 einduitspraak Appingedam)
- En:
- ABRvS 19 december 2018 ECLI:NL:RVS:2018:4195 (Maastricht) → aannemelijk moet worden gemaakt dat de specifieke beperking een zinvolle bijdrage levert aan het bereiken van de met de regeling nagestreefde doelen. Voor de analyse of de specifieke beperking een zinvolle bijdrage levert aan het bereiken van de met de regeling nagestreefde doelen gelden minder hoge eisen dan voor de analyse van de effectiviteit van de hele regeling.
- Niet verder dan nodig; geen andere, minder beperkende maatregelen → conclusie uit het voorgaande.

De 'lessons learned'

- De rechtsspraak is nog erg in beweging (veel is nog onduidelijk en/of onvoldoende uitgekristalliseerd)
- **De 'lessons learned'**
 - Het bevoegd gezag kan zich bij het vaststellen van bestemmingsplannen/verordeningen m.b.t. brancheringsregels niet beroepen op algemene ervaringsregels maar moet onderbouwen (door middel van objectieve gegevens) dat een brancheringsregel in het concrete geval noodzakelijk én evenredig is.
 - Exceptieve toetsing van onherroepelijke bestemmingsplannen aan de Drl is mogelijk, maar in dit kader geldt een (zware) bewijslast voor de initiatiefnemer.
 - Een brancheringsregel moet een doel dienen dat coherent en systematisch wordt nagestreefd en mag niet verder gaan dan nodig.
 - Pas op met limitatieve opsommingen! Steeds moet goed worden onderbouwd waarom de ene vorm van detailhandel wél en de andere vorm van detailhandel niet toelaatbaar moet worden geacht.
 - Afweging: regeling proactief wijzigen of stilzitten (beperkte risico's in geval van vervallen brancheringsregeling)? Zie ook de leidraad 'Risico inventarisatie Dienstenrichtlijn' van juni 2019 van de VNG en het Ministerie van EZ en Klimaat

- 06 510 310 05, 06 534 931 24
- hdoornhof@akd.eu, dpinxter@akd.eu

